

РІШЕННЯ
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

19 травня 2023 року

м.Київ

Вищий антикорупційний суд колегією суддів у складі:
головуючого судді Хамзіна Т.Р., суддів Михайленко В.В., Мойсака С.М.
за участю: секретаря судового засідання Фінько Ю.В.,
представників Міністерства юстиції України Кржевіна В.М. (довіреність
№ 51466/38.2.2/22-23 від 26.04.2023), Гайдара М.А. (довіреність № 51458/38.2.2/22-23 від
26.04.2023),

за відсутності відповідача та третіх осіб,
розглянувши у відкритому судовому засіданні у залі судових засідань адміністративну
справу

за позовом Міністерства юстиції України,

до Цекова Сергія Павловича,

треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні
відповідача:

Ланіна Ольга Євгенівна,

Цеков Євген Сергійович,

Гусарова Ірина Прохорівна,

про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону
України «Про санкції»,

ВСТАНОВИВ:**1. Зміст позовних вимог та їх обґрунтування**

11 травня 2023 року до Вищого антикорупційного суду надійшла позовна заява
Міністерства юстиції України до Цекова Сергія Павловича із вимогами про:

1) застосування до Цекова Сергія Павловича санкції, передбаченої 1-1 частини першої
статті Закону України «Про санкції»;

2) стягнення в дохід держави таких активів:

- нежилого приміщення загальною площею 648,4 кв м, технічний опис майна: нежилі
приміщення у літ. «А»: № 1, 1а, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 10а, 11, 52, 52а, 53, 54, 54а, адреса майна:
Автономна Республіка Крим, (реєстраційний
номер майна);

- будівлі навчального корпусу загальною площею 150,2 кв м, опис: будівля навчального
корпусу літера «Б2» загальною площею 150,2 кв м, адреса майна: Автономна Республіка Крим,
(реєстраційний номер майна);

- будинку загальною площею 63,8 кв м, житлова площа 32,0 кв м, технічний опис майна:
А основне, а прибудова, а 1 тамбур, адреса майна: Автономна Республіка Крим,
(реєстраційний номер
майна);

- житлового будинку з надвірними побудовами загальною площею 58 кв м, житлова
площа 38,4 кв м, площа земельної ділянки: 1 138 кв м, адреса нерухомого майна: Автономна
Республіка Крим, (реєстраційний номер

майна _____);

- 1/2 житлового будинку з господарсько-побутовими будівлями загальною площею 57,3 кв м, житлова площа 36,4 кв м, площа земельної ділянки 593 кв м, адреса нерухомого майна: Автономна Республіка Крим, _____ (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна _____);

- квартири загальною площею 95,7 кв м, житлова площа 68,1 кв м, опис: житлова кімната № 2-1, санвузол № 2-2 та кухня № 2-3. адреса нерухомого майна: Автономна Республіка Крим, _____ (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: _____);

- гаражу загальною площею 21,7 кв м, технічний опис майна: гараж № 13, адреса майна: Автономна Республіка Крим, _____ (реєстраційний номер майна _____);

- транспортного засобу KIA SPORTAGE 1998 року випуску, VIN _____, номерний знак _____, свідоцтво _____

В обґрунтування вимог позивач посилається на:

- продовження дії на території України правового режиму воєнного стану;
- застосування до Цекова С.П. на підставі Рішення Ради національної безпеки і оборони від 07.09.2022 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (введене в дію Указом Президента України від 07.09.2022 № 637/2022) санкції у виді блокування активів;

- здійснення Цековим С.П. дій, які підпадають під визначення «терористичної діяльності»;
- наявність підстав, передбачених підпунктами «б», «є» пункту 1 та підпунктом «в» пункту 2 абзацу четвертого частини першої статті 5-1 Закону України «Про санкції».

Так, позивач зазначає, що Цеков С.П. є сенатором рф, представником в раді федерації від окупаційної влади Автономної Республіки Крим, а також керівником громадської організації «РУСЬКА ОБЩИНА КРИМУ». Цеков С.П. особисто проголосував за:

- ратифікацію договорів про дружбу, співробітництво і взаємодопомогу між російською федерацією та так званими «лнр» та «днр» від 21.02.2022;

- ратифікацію договорів та схвалення федеральних конституційних законів про прийняття до російської федерації «лнр», «днр», Запорізької та Херсонської областей і створення в складі російської федерації нових суб'єктів від 04.10.2022.

Крім того, Цеков С.П. з власної волі підтримує позицію рф щодо анексії територій України, поширює проросійську пропаганду у засобах масової інформації.

2. клопотання учасників справи та процесуальні дії у справі

Згідно з протоколом автоматизованого розподілу судової справи між суддями від 11.05.2023 для розгляду адміністративної справи визначено колегію суддів Вищого антикорупційного суду у складі головуючого судді Хамзіна Т.Р., суддів Михайленко В.В., Мойсака С.М. (т. 2, а.с. 1-2).

Ухвалою Вищого антикорупційного суду від 12.05.2023 відкрито провадження у справі за правилами спрощеного позовного провадження (т. 2, а.с. 16-17).

Цією ж ухвалою до участі у справі залучено третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідача: Ланіну О.Є., Цекова Є.С., Гусарову І.П.

Одночасно із пред'явленням позову Міністерство юстиції України подало заяву про забезпечення позову (т. 2, а.с. 3-12).

Ухвалою суду від 12.05.2023 відмовлено у задоволенні заяви про забезпечення позову.

Справу розглянуто у судових засіданнях 17.05.2023 та 18.05.2023 у межах строків, визначених частиною четвертою статті 283-1 КАС України.

3. Позиції учасників справи

Представники позивача Кржевін В.М. та Гайдар М.А. у судовому засіданні підтримали

позовні вимоги з наведених у позовній заяві підстав. Просили позов задовольнити у повному обсязі.

Відповідач та треті особи у судові засідання, призначені на 17.05.2023 та 18.05.2023, не з'явилися, відзив та пояснення не надіслали. Про дату та час розгляду справи повідомлялися у спосіб, передбачений частиною першою статті 268 КАС України, а саме шляхом:

- опублікування 15.05.2023 на веб-сторінці Вищого антикорупційного суду на веб-порталі «Судова влада України» ухвали про відкриття провадження у справі від 12.05.2023 (https://court.gov.ua/userfiles/media/new folder for uploads/hcac/administrative/rulings/991_4151_23_12-05-2023.pdf). В ухвалі серед іншого відповідачу роз'яснено право подати відзив на позовну заяву, а третім особам – пояснення щодо суті позовної заяви, роз'яснено наслідки неприбуття в судові засідання, повідомлено про можливість одержання інформації по справі на офіційному веб-порталі «Судова влада України» (т. 2, а.с. 33);

- опублікування на веб-сторінці Вищого антикорупційного суду на веб-порталі «Судова влада України» повісток про виклик в судові засідання, призначені на 17.05.2023 та 18.05.2023 (https://court.gov.ua/userfiles/media/new folder for uploads/hcac/summons/991_4151_23_12-05-2023.pdf), (https://court.gov.ua/userfiles/media/new folder for uploads/hcac/summons/991_4151_23_16-05-2023.pdf), а також позовної заяви з метою забезпечення сторонам можливості підготуватися до розгляду справи та подати відзив чи пояснення по суті позовних вимог (т. 2, а.с. 34-35, 49-50);

- надсилання ухвали про відкриття провадження у справі та повідомлень про дату та час судового засідання на відомі електронні адреси учасників справи, а саме pressgd@duma.gov.ru, info@council.gov.ru (т. 2, а.с. 22-27, 38-43). На ці ж електронні адреси позивач надіслав позовну заяву з додатками (т. 1, а.с. 254-261).

У зв'язку із відсутністю через тимчасову окупацію поштового обміну між материковою частиною України та Автономною Республікою Крим ухвала про відкриття провадження та судові повістки на поштові адреси відповідача та третіх осіб не надсилалися.

Згідно з частиною другою статті 268 КАС України учасник справи вважається повідомленим належним чином про дату, час та місце розгляду справи з моменту направлення повідомлення працівником суду та (або) з моменту оприлюднення судом на веб-порталі судової влади України відповідної ухвали про відкриття провадження у справі, дату, час та місце судового розгляду.

Суд вжив вичерпні заходи для повідомлення відповідача та третіх осіб про дату, час та місце розгляду справи. Наведене у сукупності дає підстави для висновку про належне повідомлення відповідача та третіх осіб про дату та час судового засідання.

Згідно з абзацом другим частини п'ятої статті 283 КАС України неявка в судові засідання учасників справи та/чи їх представників не перешкоджає розгляду позовної заяви по суті та не може бути підставою для зупинення строків її розгляду, відкладення засідання на інший час чи дату або оголошення перерви в судовому засіданні.

Тому суд дійшов висновку про можливість розгляду справи без участі відповідача та третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідача.

4. Оцінка та мотиви суду

Заслухавши доводи представника позивача, з'ясувавши усі фактичні обставини справи, оцінивши надані докази, що мають юридичне значення для вирішення позовної заяви, суд дійшов таких висновків.

4.1. Правове регулювання правовідносин

Санкціями є спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи, які застосовуються з метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та

держави. Таке визначення виходить з положень статті 1 Закону України «Про санкції».

Згідно з частиною другою статті 1 Закону України «Про санкції» санкції можуть застосовуватися з боку України по відношенню до іноземної держави, іноземної юридичної особи, юридичної особи, яка знаходиться під контролем іноземної юридичної особи чи фізичної особи-нерезидента, іноземців, осіб без громадянства, а також суб'єктів, які здійснюють терористичну діяльність.

Перелік видів санкцій визначений у статті 4 Закону України «Про санкції». Одним із видів санкцій є стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними (пункт 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції»). Цей вид санкцій впроваджено змінами до Закону України «Про санкції», що внесені Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності санкцій, пов'язаних з активами окремих осіб» від 12.05.2022 № 2257-IX, який набрав чинності 24.05.2022.

Згідно з частиною першою статті 5-1 Закону України «Про санкції» санкція, передбачена пунктом 1-1 частини першої статті 4 цього Закону, має винятковий характер та може бути застосована лише щодо фізичних та юридичних осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (в тому числі шляхом збройної агресії чи терористичної діяльності) або значною мірою сприяли (в тому числі шляхом фінансування) вчиненню таких дій іншими особами, у тому числі до резидентів у розумінні Закону України «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів».

Згідно з абзацами другим, четвертим частини першої статті 5, частини третьої статті 6 Закону України «Про санкції» ця санкція може бути застосована:

- лише в період дії правового режиму воєнного стану;
- лише щодо осіб, на яких накладено санкцію у виді блокування активів за рішеннями Ради національної безпеки і оборони України, прийнятими після набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності санкцій, пов'язаних з активами окремих осіб»;
- за умови наявності підстав, перелік яких визначений підпунктами 1, 2 абзацу четвертого частини першої статті 5-1 Закону України «Про санкції», а саме: 1) завдання істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, 2) суттєве сприяння вчиненню дій або ухваленню рішень на шкоду національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (сприяння збройній агресії проти України, окупації/анексії території, яка входить до складу України, фінансування або матеріально-технічне забезпечення діяльності держави-агресора, пов'язаної зі збройною агресією, інформаційного сприяння вчиненню дій або ухваленню рішень щодо збройної агресії проти України).

4.2. Умови застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції»

Враховуючи наведені вище норми, при розгляді цієї справи суду належить встановити, що:

- відповідач є суб'єктом до якого може бути застосована санкція (частина друга статті 1 Закону України «Про санкції»);
- позивач звернувся до суду з позовною заявою в період дії правового режиму воєнного стану (абзац другий частини першої статті 5-1 та абзац перший частини третьої статті 6 Закону України «Про санкції»);
- на відповідача накладено санкцію у виді блокування активів за рішенням Ради національної безпеки та оборони України, прийнятим після набрання чинності Законом України № 2257-IX (абзац другий частини першої статті 5-1 та абзац другий частини третьої

статті 6 Закону України «Про санкції»);

- наявні підстави для застосування санкції, передбачені абзацом четвертим частини першої статті 5-1 Закону України «Про санкції».

4.2.1. Щодо статусу відповідача

Обґрунтовуючи можливість застосування до Цекова С.П. санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції», позивач зазначає, що відповідач хоча і є громадянином України, проте вчиняє дії, які підпадають під визнання «терористичної діяльності». Суб'єкти, які здійснюють терористичну діяльність, наведені у частині другій статті 1 Закону України «Про санкції» безвідносно до громадянства, іноземної чи української приналежності. Тому стверджує, що відповідач є суб'єктом, до якого можуть бути застосовані санкції, визначені Законом України «Про санкції».

Згідно з інформаційною довідкою Національного агентства з питань запобігання корупції (т. 1 а.с. 65) відповідач має громадянство України та громадянство рф.

Громадянством України є правовий зв'язок між фізичною особою і Україною, що знаходить свій вияв у їх взаємних правах та обов'язках (стаття 1 Закону України «Про громадянство»).

Санкція у виді блокування активів застосована до Цекова С.П. як до громадянина рф (т. 1 а.с. 42).

Також зайняття відповідачем посади сенатора російської федерації, «представника в раді федерації від законодавчої влади республіки крим», вчинення ним певних дій, зокрема, голосування на засіданнях цього державного органу рф, свідчить про наявність у Цекова С.П. громадянства цієї країни. Ба більше, участь в ухваленні рішення (з підтримкою такого рішення своїм голосом) про поширення юрисдикції держави-агресора на територію, яка відповідно до Конституції України входить до складу України (Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей), могла бути здійснена виключно за наявності у відповідача громадянства рф, була здійснена відповідачем як громадянином рф. Відповідач має ідентифікаційний номер особи рф.

З досліджених судом матеріалів вбачається, що відповідач ототожнює себе виключно з рф, втратив будь-який правовий зв'язок з Україною, не вважає себе пов'язаним будь-якими правами та обов'язками по відношенню до України.

За таких обставин суд вважає, що відповідач є фізичною особою-нерезидентом, та до нього може бути застосовані санкції, передбачені Законом України «Про санкції».

Тому суд не надавав оцінку доводам позивача та не встановлював обставини щодо віднесення відповідача до суб'єктів, які здійснюють терористичну діяльність.

4.2.2. Щодо правового режиму воєнного стану

24 лютого 2022 року у зв'язку із військовою агресією російської федерації проти України Указом Президента України № 64/2022 в Україні введено воєнний стан із 05:30 24 лютого 2022 року строком на 30 діб.

Цей Указ затверджено Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX (т. 2 а.с. 31- 33).

Згідно з пунктом 3 Указу у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану тимчасово, на період дії правового режиму воєнного стану, можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини і громадянина, передбачені статтями 30-34, 38, 39, 41 – 44, 53 Конституції України, а також вводиться тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб в межах та обсязі, що необхідні для забезпечення можливості запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, які передбачені частиною першою статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану».

Правовий режим воєнного стану неодноразово продовжувався. Востаннє строк дії воєнного стану продовжено Указом Президента України 58/2023, затвердженим Законом

України від 07 лютого 2023 року № 2915-ІХ, з 05 години 30 хвилин 19 лютого 2023 року строком на 90 діб (т. 1, а.с. 34).

Отже, на момент звернення позивача до суду із цим позовом та на момент розгляду справи в Україні продовжує діяти правовий режим воєнного стану.

4.2.3. Щодо накладення санкції у виді блокування активів

Судом встановлено, що Рішенням РНБО від 07.09.2022 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введеним в дію Указом Президента України від 07.09.2022 № 637/2022, до Цєкова С.П. на 10 років застосована, у тому числі, санкція у виді блокування активів, яка полягає у тимчасовому позбавленні права користуватися, розпоряджатися активами, що належать фізичній або юридичній особі, а також активами, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними (т. 1, а. с. 35-43).

Застосування санкції у виді блокування активів передбачено пунктом 1 частини четвертої статті 4 Закону України «Про санкції».

Згідно з частиною третьою статті 5 Закону України «Про санкції» рішення щодо застосування, скасування та внесення змін до санкцій щодо окремих іноземних юридичних осіб, юридичних осіб, які знаходяться під контролем іноземної юридичної особи чи фізичної особи-нерезидента, іноземців, осіб без громадянства, а також суб'єктів, які здійснюють терористичну діяльність (персональні санкції), передбачених пунктами 1, 2-21, 23-25 частини першої статті 4 цього Закону, приймається Радою національної безпеки та оборони України та вводиться в дію указом Президента України. Відповідне рішення набирає чинності з моменту видання указу Президента України і є обов'язковим до виконання.

Наведене також узгоджується і з положеннями статті 10 Закону України «Про Раду національної безпеки і оборони України», згідно з якою прийняті РНБО рішення вводяться в дію указами Президента України. Рішення Ради національної безпеки і оборони України, введені в дію указами Президента України, є обов'язковими до виконання органами виконавчої влади.

Отже, санкція у виді блокування активів застосована належними суб'єктами та після набрання чинності Законом України № 2257-ІХ, тобто після 24.05.2022. Рішення РНБО від 07.09.2022 та Указ Президента України від 07.09.2022 № 637/2022 є чинними, матеріали справи не містять відомостей щодо їх оскарження.

Частина дій відповідача, про які зазначається у позові, вчинена до 24.05.2022, що є датою набрання Законом України № 2257-ІХ чинності, а частина після цієї дати. При цьому рішення РНБО, яким на відповідача накладено санкцію у виді блокування активів відповідача, прийняте 07.09.2022.

З огляду на це, суд зазначає, що підставами застосування санкцій у виді блокування активів фізичних та юридичних осіб згідно з пунктом 1 частини першої статті 3 Закону України «Про санкції» є дії фізичної та юридичної особи, які створюють реальні та/або потенційні загрози національним інтересам, національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України, сприяють терористичній діяльності та/або порушують права і свободи людини і громадянина, інтереси суспільства та держави, призводять до окупації території, експропріації чи обмеження права власності, завдання майнових втрат, створення перешкод для сталого економічного розвитку, повноцінного здійснення громадянами України належних їм прав і свобод, які виникли з моменту набуття чинності Закону України «Про санкції» у 2014 році.

Норма, зазначена у пункті 1 частини першої статті 3 Закону України «Про санкції», в цій частині діяла з 12.09.2014 року. Це свідчить про те, що відповідач мав бути обізнаним про можливість запровадження до нього санкцій з боку держави Україна, у тому числі й блокування активів, у випадку вчинення вищезазначених дій.

У цій частині рішення РНБО про накладення санкції у виді блокування активів

Цекова С.П. з точки зору дії норми у часі відповідає, як теоретичним підходам, так і статті 58 Конституції України. На це вказує те, що спочатку був прийнятий Закон України «Про санкції», який передбачав наслідки за певні дії, а вже після набуття чинності закону, відповідач вчиняв дії, які є підставами для застосування санкції у виді блокування активів як передумови застосування санкції у виді стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі.

Враховуючи вищевикладене, у суду не виникло сумнівів у правомірності застосування до Цекова С.П. санкції у виді блокування активів.

4.2.4. Щодо наявності підстав, передбачених абзацом 4 частини першої статті 5-1 Закону України «Про санкції»

За змістом позовної заяви та пояснень, наданих представниками позивача, підставами для застосування до Цекова С.П. санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції», є:

- завдання істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, зокрема шляхом: участі в ухваленні рішення (з підтримкою своїм голосом такого рішення) щодо збройної агресії проти України, якщо таке рішення ухвалювалося колегіально або кількома органами держави-агресора у взаємодії; участі в ухваленні рішення (з підтримкою такого рішення своїм голосом) про поширення юрисдикції держави-агресора чи будь-якої іншої держави на територію, яка відповідно до Конституції України входить до складу України (підпункти «б», «є» пункту 1 абзацу четвертого частини першої статті 5-1 Закону України «Про санкції»);

- суттєве інформаційне сприяння вчиненню дій, що підривають та загрожують територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України шляхом безпосереднього здійснення публічних дій, спрямованих на виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії проти України, окупації територій України, вчинення діянь, які відповідно до норм міжнародного права та/або законодавства України мають ознаки воєнних злочинів, геноциду або злочинів проти людяності (підпункт «в» пункту 2 абзацу четвертого частини першої статті 5-1 Закону України «Про санкції»).

Відповідно суд має перевірити, чи вбачаються у діях відповідача підстави, передбачені абзацом четвертим частини першої статті 5-1 Закону України «Про санкції», які виникли або існували та продовжили існувати після набрання чинності змін, внесених Законом України № 2257-IX до цього Закону, а саме станом на 24.05.2022.

4.2.4.1. Щодо агресії рф

Всупереч фундаментальним принципам та нормам міжнародного права, закріпленим, зокрема, у Статуті Організації Об'єднаних Націй, Декларації Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1981 №36/103 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав, резолюціях Генеральної Асамблеї ООН від 16.12.1970 №2734 (XXV), від 21.12.1965 №2131 (XX), від 14.12.1974 №3314 (XXIX), Меморандумі про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, Договорі про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною та рф, Договорі про українсько-російській державний кордон, російська федерація з 2014 року розпочала неспровоковану військову агресію проти України.

Спланована заздалегідь збройна агресія російської федерації проти України розпочалася 20.02.2014. Відбулося збройне захоплення і воєнна окупація невід'ємної частини України - Автономної Республіки Крим та міста Севастополя. Нелегітимно сформована в умовах російської воєнної окупації виконавча влада Автономної Республіки Крим 16.03.2014 провела псевдореферендум про входження Автономної Республіки Крим та міста Севастополя до складу російської федерації, результати якого не були визнані жодною країною світу, крім рф. 18.03.2014 самозвані представники Автономної Республіки Крим та міста Севастополя

підписали з президентом російської федерації «Договір про прийняття до російської федерації Республіки Крим і створення у складі російської федерації нових суб'єктів».

У квітні 2014 року контрольовані, керовані і фінансовані спецслужбами російської федерації озброєні бандитські формування проголосили створення «Донецької народної республіки» (7 квітня 2014 року) та «Луганської народної республіки» (27 квітня 2014 року).

Протягом травня 2014 року самозвані лідери «ДНР» та «ЛНР», серед яких було багато громадян російської федерації, у неконституційний спосіб провели фіктивні референдуми про відокремлення цих нелегітимних утворень від України. Під приводом і з метою їхньої підтримки на територію України були заслані розвідувально-диверсійні групи Головного розвідувального управління Генерального штабу збройних сил російської федерації, парамілітарні формування. За їхньої участі відбулися захоплення адміністративних будівель у багатьох населених пунктах Донецької та Луганської областей, здійснено збройні напади на частини українських Сухопутних військ та літаків Повітряних сил Збройних Сил України.

Досягнуті в подальшому за посередництва ОБСЄ, а також Німеччини і Франції Мінські домовленості та домовленості у «Нормандському форматі» з першого ж дня не виконувалися росією, яка замість їх імплементації намагалася замінити процес мирного врегулювання та зусилля, спрямовані на те, щоб покласти край війні, наданням «особливого статусу» створеним нею квазі-державним утворенням. Під виглядом виконання Мінського «комплексу заходів» російська сторона здійснювала перегруповання своїх збройних підрозділів, важких озброєнь, постійно тримала біля українсько-російського кордону численне угруповання своїх регулярних збройних сил.

21.02.2022 року росія офіційно «визнала» «державами» створені в окремих районах Донецької та Луганської областей України терористичні утворення «Луганська народна республіка» та «Донецька народна республіка».

24.02.2022 президент рф оголосив початок «спеціальної військової операції» під приводом здійснення так званої «демілітаризації та денацифікації України». Після цього близько четвертої години ранку були здійснені ракетні удари по всій території України, а російські війська здійснили широкомасштабне вторгнення на територію нашої держави, увійшовши з боку рф, Білорусі та тимчасово окупованого Кримського півострова.

З першого дня вторгнення російська федерація порушує правила ведення війни і норми міжнародного права та масово вчиняє воєнні злочини, вбиваючи цивільних, руйнуючи інфраструктуру та депортуючи населення. Також російська федерація веде активну інформаційну війну, застосовує пропаганду, здійснює торговельно-економічний тиск, енергетичну блокаду, терор і залякування громадян України, кібератаки, звинувачує іншу сторону у власних злочинах.

Факт триваючої збройної агресії щодо України з боку російської федерації визнається міжнародним співтовариством.

12.10.2022 Генеральна Асамблея ООН на поновленій 11-й Надзвичайній спеціальній сесії щодо агресії рф проти України переважною більшістю голосів схвалила резолюцію A/RES/ES-11/4 «Територіальна цілісність України: захист принципів Статуту ООН». У резолюції підтверджується відданість суверенітету, незалежності, єдності та територіальній цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів, що поширюються на її територіальні води, а також міститься рішуча вимога до рф негайно вивести всі військові сили з території України.

23.11.2022 Європейський Парламент схвалив резолюцію 2022/2896(RSP) «Про визнання російської федерації державою-спонсором тероризму». У резолюції підтверджується неухильна підтримка незалежності, суверенітету та територіальній цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів. Резолюція також містить такі важливі положення, згідно з якими Європарламент вимагає від рф виведення її збройних сил за межі міжнародно визнаних кордонів України та припинити всі військові дії, зокрема напади на житлові райони та цивільну інфраструктуру. Цілеспрямовані напади і звірства, здійснювані рф проти цивільного населення

України, руйнування цивільної інфраструктури прирівнюються до актів терору проти українського населення і становлять воєнні злочини.

4.2.4.2. Щодо вчинення відповідачем дій, передбачених підпунктами «б», «є», пункту 1 абзацу четвертого частини першої статті 5-1 Закону України «Про санкції»

Судом встановлено, що указами президента рф від 21.02.2022 № 71 та № 72, так звані «лнр» та «днр» визнані рф суверенними та незалежними державами (т. 1, а.с. 71, 72, DVD-RW (т. 1, а.с. 262)). Підставою для визнання цих утворень суверенними та незалежними державами стали нібито волевиявлення народів «лнр» та «днр» та відмова України від мирного врегулювання конфлікту у відповідності до Мінських угод. Цими ж указами ухвалено рішення про введення на територію Донецької та Луганської областей України військ рф для «підтримки миру».

У подальшому, 22.02.2022, державна дума рф постановами від № 33-СФ та № 34-СФ ухвалила федеральні закони про ратифікацію договорів про дружбу, співпрацю та взаємну допомогу між рф та «днр» та «лнр» (т. 1, а.с. 73-74, 75-76, DVD-RW (т. 1, а.с. 262)). Цеков С.П., який є сенатором рф, представником в раді федерації від законодавчої влади «республіки крим», є одним із тих, хто підтримав ухвалення вищевказаних федеральних законів, що підтверджується роздруківками витягу списків з результатами відкритих голосувань щодо питань порядку денного 518 засідання ради федерації (т. 1, а.с. 79-85, DVD-RW (т. 1, а.с. 262)).

Також Цеков С.П. 04.10.2022 проголосував за ухвалення:

- федерального закону «Про ратифікацію договору між російською федерацією та донецькою народною республікою про прийняття у російську федерацію донецької народної республіки та утворення у складі російської федерації нового суб'єкта», постанова № 404-СФ від 04.10.2022 (т. 1, а.с. 85-86);

- федерального конституційного закону «Про прийняття у російську федерацію донецької народної республіки та утворення у складі російської федерації нового суб'єкта – донецької народної республіки», постанова № 408-СФ від 04.10.2022 (т. 1, а.с. 87);

- федерального закону «Про ратифікацію договору між російською федерацією та луганською народною республікою про прийняття у російську федерацію луганської народної республіки та утворення у складі російської федерації нового суб'єкта», постанова № 405-СФ від 04.10.2022 (т. 1, а.с. 89-90);

- федерального конституційного закону «Про прийняття у російську федерацію луганської народної республіки та утворення у складі російської федерації нового суб'єкта – луганської народної республіки», постанова № 409-СФ від 04.10.2022 (т. 1, а.с. 91-92);

- федерального закону «Про ратифікацію договору між російською федерацією та Запорізькою областю про прийняття у російську федерацію Запорізької області та утворення у складі російської федерації нового суб'єкта», постанова № 406-СФ від 04.10.2022 (т. 1, а.с. 93- 94);

- федерального конституційного закону «Про прийняття у російську федерацію Запорізької області та утворення у складі російської федерації нового суб'єкта – Запорізької області», постанова № 410-СФ від 04.10.2022 (т. 1, а.с. 95-96);

- федерального закону «Про ратифікацію договору між російською федерацією та Херсонською областю про прийняття у російську федерацію Херсонської області та утворення у складі російської федерації нового суб'єкта», постанова № 407-СФ від 04.10.2022 (т. 1, а.с. 97- 98);

- федерального конституційного закону «Про прийняття у російську федерацію Херсонської області та утворення у складі російської федерації нового суб'єкта – Херсонської області», постанова № 411-СФ від 04.10.2022 (т. 1, а.с. 99-100).

Означене підтверджується роздруківками витягу списків з результатами відкритих голосувань щодо питань порядку денного 530 засідання ради федерації (т. 1, а.с. 103-120, DVD- RW (т. 1, а.с. 262)).

Таким чином, Цеков С.П. як сенатор російської федерації своїм голосом, добровільно, проголосував за ухвалення федеральних законів, якими рф намагається легітимізувати анексію міжнародно визнаних територій України та виправдати збройну агресію проти України.

Підтримка відповідачем рішень політичного керівництва рф шляхом голосування за ухвалення законів, що мають на меті зміну конституційно закріпленого статусу територій України, вказують на послідовну свідому підтримку рішень керівництва держави-агресора, які спрямовані на спробу поширення юрисдикції на окупованих територіях України та виправдання збройної агресії проти України, що порушує державний суверенітет та територіальну цілісність України.

Така політична діяльність Цекова С.П. підпадає під визначення дій, передбачених підпунктами «б», «є» пункту 1 частини першої статті 5-1 Закону України «Про санкції».

Істотність шкоди національній безпеці України підтверджується обставинами розпочатої відкритої агресії рф та заподіянням шкоди як державі України, так і окремим її громадянам. Ця обставина є загальновідомою, та в силу положень частини третьої статті 78 КАС України не потребує доказування.

На підставі досліджених документів та пояснень представника позивача суд дійшов висновку, що Цеков С.П. завдав істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, зокрема, шляхом участі в ухваленні рішень (з підтримкою таких рішень своїм голосом) про поширення юрисдикції держави-агресора на територію, яка відповідно до Конституції України входить до складу України та щодо збройної агресії проти України.

Із досліджених матеріалів вбачається, що Цеков С.П. своїм голосом забезпечував підтримку рішень політичного керівництва рф щодо анексії території України та здійснення збройної агресії проти України як до, так і після 24.05.2022 (набуття чинності Закону № 2257-IX).

4.2.4.3. Щодо вчинення відповідачем дій, передбачених підпунктом «в» пункту 2 абзацу четвертого частини першої статті 5-1 Закону України «Про санкції»

Під публічними діями розуміються дії, адресовані невизначеному колу осіб, зокрема у мережі Інтернет або за допомогою засобів масової інформації (абзац шостий підпункту «в» пункту 2 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції»).

Позивач надав матеріали, які без сумніву підтверджують факт інформаційної підтримки Цековим С.П. російської пропаганди у публічному просторі щодо виправдання повномасштабного вторгнення на території України, здійснення збройної агресії проти України та анексії міжнародно визнаних територій України.

Про це свідчать публікації у засобах масової інформації, публікації Цекова С.П. у спеціалізованих блогах, публікації на веб-сторінці громадської організації «Руська община Криму», очолюваної Цековим С.П.

Зокрема, у публікації у «блосі сенаторів» від 16.03.2015 року Цеков С.П. зазначив, що анексія Автономної Республіки Крим «укріпила позиції рф як центру «русского мира», поклато початок відродженню єдиної вітчизни. Події Революції Гідності, Цеков С.П. називає «антиконституційним державним переворотом» (т. 1, а.с. 121-122).

У статті «С. Цеков: Кримська весна 2014 року стала можливою завдяки щирій любові кримчан до росії», розміщеній на сайті ради федерацій рф 24.03.2021, Цеков С.П. наголошував на проросійській позиції, заявляв, що «у ситуації розвалу СРСР ми почали шукати можливість повернення до складу росії», а також назвав політику переведення Україною кримських ВНЗ на українську мову освіти «впровадженням у свідомість кримчан чужорідної, антиросійської націоналістичної ідеології» (т. 1, а.с. 123-124).

У статті «Цеков оцінив ідею жителів лнр провести референдум щодо приєднання до росії», розміщеній на веб-сайті видання «Парламентська газета» 29.03.2022, Цеков С.П. назвав тимчасово окуповані території України «республіками» і не виключив можливість їх

приєднання до рф (т. 1, а.с. 125-126).

- Також, у статті «Цеков допустив проведення референдумів у днр, лнр, та на півдні України протягом року», розміщеній на веб-сайті видання «Парламентська газета» 01.06.2022, Цеков С.П. заявив, що він «абсолютно згоден, що ці регіони мають бути з росією», і що це «від самого початку російські території» (т. 1, а.с. 127-128).

Підтримка Цековим С.П. ідей «русского мира» та російської пропаганди виражається і у діяльності очолюваної ним ще з 2005 року громадської організації «РУСЬКА ОБЩИНА КРИМУ» (т. 1, а.с. 131-138).

Згідно із публікацією, розміщеною на веб-сайті <https://dic.academic.ru/>, «РУСЬКА ОБЩИНА КРИМУ» є «світською, надпартійною організацією», завданням якої є «виховування російської національної свідомості, збереження і розвиток російської культури, мови та традицій у Автономній Республіці Крим», одним із основних лозунгів якої є «Майбутнє України і Криму - у союзі із росією». Громадська організація мала 26 відділень в адміністративних одиницях Автономної Республіки Крим. (т. 1, а.с. 139-143).

На веб-сторінці громадської організації розміщено біографію Цекова С.П., датовану 03.08.2018. Згідно із цією інформацією до 29.11.1991 Цеков С.П. як народний депутат України від Криму виступав проти її незалежності, а в подальшому виступав проти «українізації» АР Крим і проти Революції Гідності, вказуючи що «нашим гарантом та нашим захисником може виступати лише російська федерація». Також Цеков С.П. був учасником «Кримської весни», виступив ініціатором прийняття Верховною Радою АР Крим звернення до рф з проханням про надання допомоги та захисту автономії півострова, ініціатором відставки уряду АР Крим, брав участь в організації референдуму про статус АР Крим (т. 1, а.с. 144-159).

На веб-сторінці громадської організації також розміщено ряд статей, в яких також висвітлюється проросійська позиція Цекова С.П., а саме:

- стаття із назвою «Сергій Цеков: В росії може з'явитися новий федеральний округ» від 29.09.2022. У статті Цеков С.П. висловлює впевненість у тому, що із тимчасово окупованих територій буде створено новий федеральний округ рф (т. 1, а.с. 160-162);

- стаття «Руська община Криму: прийняття республік Донбасу, Запорізької та Херсонської областей до складу росії - це початок відтворення історичної росії» від 30.09.2022, де громадська організація висловлює свою підтримку так званих «референдумів», що були проведені окупаційною владою тимчасово окупованих територій України, називає зближення України із США та західним світом «колонізацією», поширює пропагандистську риторику щодо того, що Україна готувала напад на Донецьку та Луганську області, і отожднює український патріотизм з «нацизмом» (т. 1, а.с. 163-166);

- стаття «Руська община Криму направила чергову партію гуманітарної допомоги військовому госпіталю в м. Джанкой» від 24.11.2022, де вказано, що активісти громадської організації на чолі з Цековим С.П. передали чергову партію адресної допомоги військового шпиталю у м. Джанкой з метою надання підтримки російським збройним силам (т. 1, а.с. 167-173).

Зміст вищевказаних публікацій свідчить про тривалу свідому підтримку Цековим С.П. агресивної політики рф, добровільне виконання дій щодо пропагування цієї політики шляхом розповсюдження ідей «русского мира» у засобах масової інформації, через діяльність громадської організації.

За наведених обставин суд вважає, що такі дії Цекова С.П. підпадають під визначення публічних дій, передбачених абзацом третім підпункту «в» пункту 2 частини першої статті 5-1 Закону України «Про санкції».

Суттєвість інформаційного сприяння впливає із наявних матеріалів, які підтверджують, що відповідач, будучи сенатором рф, керівником громадської організації, використовував свої функції як інструмент розповсюдження антиукраїнської пропаганди з метою виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії проти України, окупації територій України, вчинення діянь, які відповідно до норм міжнародного права та/або законодавства

України мають ознаки воєнних злочинів, геноциду або злочинів проти людяності.

За встановлених обставин суд дійшов висновку, що Цеков С.П. вчинив суттєве інформаційне сприяння вчиненню дій, що підривають та загрожують територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України шляхом безпосереднього здійснення публічних дій, спрямованих на виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії проти України, окупації територій України, вчинення діянь, які відповідно до норм міжнародного права та/або законодавства України мають ознаки воєнних злочинів, геноциду або злочинів проти людяності.

Зважаючи на дати публікацій, суд констатує, що відповідач здійснював публічні дії, що були спрямовані на виправдовування й визнання правомірною збройної агресії проти України, та повну підтримку політики держави-агресора як до 24.05.2022 (дати набуття чинності пункту 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції»), так і після зазначеної дати.

З огляду на доведення позивачем наявності підстав, передбачених пунктами 1, 2 абзацу четвертого частини першої 5-1 Закону України «Про санкції», суд дійшов висновку про можливість застосування до відповідача санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 цього Закону.

4.3. Щодо активів, до яких може застосовуватися санкція, передбачена пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції»

Із змісту пункту 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» вбачається, що санкція у виді стягнення в дохід держави активів застосовується до:

- активів, які належать фізичній або юридичній особі;
- активів, щодо яких фізична або юридична особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Поняття активів визначено у Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Згідно з пунктами 2, 3 частини першої статті 1 означеного Закону активами є кошти, у тому числі електронні гроші, інше майно, майнові та немайнові права, а активами, пов'язаними з тероризмом та його фінансуванням, - всі активи, що прямо (а щодо права власності на корпоративні права – також опосередковано (через інших осіб) перебувають у власності, в тому числі у спільній власності, або передаються на користь осіб, включених до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності, або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (далі – перелік осіб), осіб які здійснюють фінансові операції від імені або за дорученням осіб, включених до переліку осіб, та осіб, якими прямо або опосередковано (через інших осіб) володіють або кінцевими бенефіціарними власниками яких є особи, включені до переліку осіб, а також активи, отримані від таких активів.

Позовні вимоги стосуються об'єктів нерухомого майна та автомобіля та у повній мірі охоплюються законодавчим визначенням активів.

Позивач стверджує про те, що у процесі виявлення та розшуку активів Цекова С.П. виявлено активи, що належить стягнути в дохід держави, які:

- належать безпосередньо Цекову С.П.;
- належать іншим фізичним особам (Ланіній О.Є., Цекову Є.С.), але щодо яких Цеков С.П. прямо чи опосередковано вчиняє дії, тотожні за змістом праву розпорядження.

Отже, суду належить встановити доведеність вищевказаних обставин.

У контексті визначення які дії є тотожними за змістом праву розпорядження, суд виходить із такого.

Правом власності є право особи на річ (майно), яке вона здійснює відповідно до закону за своєю волею, незалежно від волі інших осіб. Власникові належать права володіння,

користування та розпорядження своїм майном (частина перша статті 316, частина перша статті 317 ЦК України).

Згідно з частинами першою, другою статті 319 ЦК України власник володіє, користується, розпоряджається своїм майном на власний розсуд. Власник має право вчиняти щодо свого майна будь-які дії, які не суперечать закону.

Частиною 7 статті 319 ЦК України передбачено, що діяльність власника може бути обмежена чи припинена або власника може бути зобов'язано допустити до користування його майном інших осіб лише у випадках і порядку, встановлених законом.

З практики застосування цих складових у сфері цивільно-правових відносин ці правомочності можна визначити таким чином:

- право володіння – це забезпечена законом можливість фактичного панування над річчю, утримання її у сфері свого господарювання;

- право користування – забезпечена законом можливість власника вилучати з речі її корисні властивості відповідно до її призначення, одержувати плоди і доходи, з метою задоволення різноманітних потреб;

- право розпорядження – забезпечена законом можливість власника визначати фактичну та юридичну долю речі: передавати її іншим особам у власність чи тимчасове володіння і користування, а в деяких випадках – і в розпорядження (договір комісії).

Отже, можливість здійснення дій, тотожних за змістом здійсненню права розпорядження, це фактична здатність особи визначати долю активу незалежно від факту чи способу формалізації цієї здатності. Також не має значення, чи є така здатність безпосередньою, чи опосередкована іншими суб'єктами.

Зокрема, такі дії можуть вчинятися як безпосередньо, так і через інших фізичних чи юридичних осіб, коли особа контролює майно через неформалізоване право розпорядження ним шляхом фактичної можливості визначення долі цього майна.

4.3.1. Щодо активів, що належать відповідачу

Згідно з інформаційною довідкою з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, Державного реєстру іпотек, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна від 04.04.2023 за № _____, Цекову С.П. (_____ року народження, РНОКПП _____) на праві приватної власності належить гараж (гараж № 13) площею 21,7 кв. м за адресою: Автономна Республіка Крим, _____, реєстраційний номер майна: _____ (т. 1, а.с. 181-182).

Відомостей на спростування інформації, викладеної у вищевказаній інформаційній довідці, суду не надано.

Тому з огляду на доведення підстав, передбачених абзацом четвертим частини першої статті 5-1 Закону України «Про санкції», вищевказане нерухоме майно належить стягнути в дохід держави.

4.3.2. Про активи, щодо яких відповідач може прямо чи опосередковано вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними через дружину, Ланіну О.Є.

Згідно з інформаційними довідками з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, Державного реєстру іпотек, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна від 04.04.2023 за №№ _____, _____ (т. 1, а.с. 206-211) Ланіній О.Є. на праві власності належать такі активи:

- квартира загальною площею 95,7 кв м, житлова площа 68,1 кв м, опис: житлова кімната № 2-1, санвузол № 2-2 та кухня № 2-3, адреса нерухомого майна: Автономна Республіка Крим, _____, _____ (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна _____), підстава набуття права власності: договір купівлі-продажу від _____;

- 1/2 житлового будинку з господарсько-побутовими будівлями загальною площею 57,3 кв м, житлова площа 36,4 кв м, площа земельної ділянки 593 кв м, адреса нерухомого

майна: Автономна Республіка Крим, і
(реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна _____), підстава набуття права власності:
договір купівлі-продажу від _____;

- житловий будинок з надвірними побудовами загальною площею 58 кв м, житлова
площа 38,4 кв м, площа земельної ділянки: 1 138 кв м, адреса нерухомого майна: Автономна
Республіка Крим, _____ (реєстраційний номер
майна _____), підстава набуття права власності: договір купівлі-продажу від _____.

Згідно з витягом з Державного реєстру актів цивільного стану громадян щодо актового
запису про шлюб від 25.04.2023 шлюб між Ланіною Є.М. та Цековим С.П. зареєстровано
13.08.1976 (т. 1, а.с. 200-202).

З огляду на відсутність інших відомостей суд констатує, що активи, зареєстровані за
Ланіною Є.М., набуті у період шлюбу із Цековим С.П.

Вирішуючи питання про те, чи може відповідач вчиняти дії, тотожні розпорядженню
щодо зазначеного майна, суд виходить із такого.

За змістом частини першої статті 60 СК України майно, набуте подружжям за час
шлюбу, належить дружині та чоловікові на праві спільної сумісної власності незалежно від
того, що один з них не мав з поважної причини (навчання, ведення домашнього господарства,
догляд за дітьми, хвороба тощо) самостійного заробітку (доходу).

Дружина та чоловік мають рівні права на володіння, користування і розпоряджання
майном, що належить їм на праві спільної сумісної власності, якщо інше не встановлено
домовленістю між ними (частина перша статті 63 СК України).

Згідно з частиною першою статті 65 СК України дружина, чоловік розпоряджаються
майном, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя, за взаємною згодою.

У статті 369 ЦК України зазначено, що розпорядження майном, що є у спільній сумісній
власності, здійснюється за згодою всіх співвласників, якщо інше не встановлено законом. У разі
вчинення одним із співвласників правочину щодо розпорядження спільним майном вважається,
що він вчинений за згодою всіх співвласників, якщо інше не встановлено законом.

Отже, з положень статті 369 ЦК України, частини першої статті 63 СК України
вбачається, що зміст права спільної сумісної власності сам по собі охоплює можливість прямо
чи опосередковано вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню праву розпорядженню.

Підставою набуття Ланіною О.Є. у власність вищевказаних активів є договори купівлі-
продажу. Тобто зареєстровані за нею активи не є майном, що згідно зі статтею 57 СК України є
особистою приватною власністю. Відомості про те, що активи могли бути придбані Ланіною
О.Є. за особисті кошти, суду не надані. Інформація про доходи Ланіної О.Є. за період з 1998 по
2012 роки (т. 1, а.с. 216-217) свідчить на користь відсутності можливості придбати активи за
особисті кошти.

Відомості про поділ майна на дату розгляду справи суду також не надані.

Враховуючи наведені обставини, суд констатує, що Цеков С.П. може вчиняти дії,
тотожні розпорядженню щодо активів, зареєстрованих за Ланіною О.Є., а саме: квартири за
адресою: Автономна Республіка Крим,

(реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: _____); 1/2 житлового будинку з
господарсько-побутовими будівлями за адресою: Автономна Республіка Крим,

(реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: _____);
житлового будинку з надвірними побудовами, за адресою: Автономна Республіка Крим,
м. Сімферополь, _____ (реєстраційний номер майна: _____).

Тому це майно може бути стягнуто в дохід держави.

При цьому суд констатує, що належність 1/2 житлового будинку № 98 за адресою:
Автономна Республіка Крим, м. Сімферополь, вулиця Джанкойська Гусаровій І.П. не
перешкоджає задоволенню позову у цій частині, оскільки стягнення на користь держави іншої
1/2 частини житлового будинку не обмежує Гусарову І.П. у реалізації права власності на це
майно.

4.3.3. Про активи, щодо яких відповідач може прямо чи опосередковано вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними через Цекова Є.С.

Згідно з витягом з Державного реєстру актів цивільного стану громадян щодо актового запису про народження, у Цекова Є.С. є син – Цеков Євген Сергійович, року народження.

- Цеков Є.С. є власником такого майна (т. 1, а.с. 229-234, 244):

- нежилого приміщення загальною площею 648,4 кв м, технічний опис майна: нежилі приміщення у літ. «А» : № 1, 1а, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 10а, 11, 52, 52а, 53, 54, 54а, адреса майна: Автономна Республіка Крим, , реєстраційний номер майна , підстава набуття права власності: договір купівлі-продажу від ;

- будівлі навчального корпусу, опис: будівля навчального корпусу літера «Б2» загальною площею 150,2 кв м, адреса майна: Автономна Республіка Крим, , реєстраційний номер майна , підстава набуття права власності: договір купівлі-продажу від ;

- будинку загальною площею 63,8 кв м, житлова площа 32,0 кв м, технічний опис майна: А основне, а прибудова, а 1 тамбур, адреса майна: Автономна Республіка Крим, Сімферопольський р., , реєстраційний номер майна , підстава набуття права власності: договір купівлі-продажу від ;

- транспортного засобу KIA SPORTAGE 1998 року випуску, VIN , номерний знак , свідоцтво від .

Позивач зазначає, що згідно з інформацією, наданою КНДІСЕ, сукупна вартість нерухомого майна на дату набуття їх Цековим Є.С. (2007, 2009, 2013 рр.) становила від 3 730 000 до 7 060 000 грн. (т. 1, а.с. 239-240).

Водночас дохід Цекова Є.С. за період з 2000 по 2013 рр. склав 712 543,38 грн (т. 1, а.с. 217-219).

З огляду на це позивач вважає, що Цеков Є.С. не мав можливості придбати вищевказане майно за власний рахунок.

Позивач стверджує, що оскільки відповідно до положень пункту 3 статті 1 Закону України «Про запобігання корупції», підпункту «в» підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 ПК України та статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Цеков Є.С. та Цеков С.П. вважаються близькими (пов'язаними) особами, то з огляду на відсутність у Цекова Є.С. достатніх доходів для придбання нерухомого майна та транспортного засобу, є підстави вважати, що воно було придбане за рахунок Цекова С.П. та знаходиться в його опосередкованому володінні.

Разом з цим, суд вважає, що наявність між Цековим С.П. та Цековим Є.С. родинних зв'язків, їх «пов'язаність» та низький рівень законних доходів Цекова Є.С. не є доказом існування зв'язку Цекова С.П. з активами, що належать його сину.

Суду не надано доказів, що підтверджують або хоча б дають підстави для виникнення сумніву у тому, що:

- відповідач використовує активи, що належать Цекову Є.С. (проживає, отримує дохід тощо);

- активи оформлені на Цекова Є.С. лише для того, щоб завуалювати зв'язок Цекова С.П. із ними. Суд вважає, що ці активи не є настільки значними, щоб виключити можливість «відкритого» придбання їх особисто Цековим С.П. за рахунок його особистих коштів, залучених коштів (кредит, позика), коштів його дружини або родини дружини. На час придбання цих активів Цеков Є.С. був дорослою особою.

Висновок позивача про неможливість придбання Цековим Є.С. зареєстрованих за ним активів ґрунтується лише на оцінці особистих доходів третьої особи. При цьому із матеріалів справи вбачається, що Цеков Є.С. перебуває у шлюбі. Відповідно активи можуть бути об'єктом спільної сумісної власності подружжя (т. 1, а.с. 198-199). При цьому, Цеков Є.С. не є

підсанкційною особою.

Позивач стверджує, що активи придбані саме за кошти Цекова С.П., але матеріали справи не містять документів щодо рівня доходів Цекова С.П. на дату придбання майна для того, щоб оцінити це твердження позивача і у контексті фінансової спроможності Цекова С.П.

За таких обставин суд дійшов висновку про відсутність підстав для стягнення в дохід держави активів, власником яких є Цеков Є.С.

4.4. Щодо пропорційності втручання у право власності

Будь-яке примусове позбавлення власності є втручанням у мирне володіння майном. Відповідно до положень статті 1 Першого Протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі - Конвенція) кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений свого майна інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом або загальними принципами міжнародного права. Також ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності (стаття 41 Конституції України). Право в цілому дозволяє таке втручання, проте це втручання повинно бути законним, обґрунтованим та пропорційним.

Будь-яке обмеження права власності повинно здійснюватися, зокрема, на умовах, передбачених законом. Обмеження права власності має переслідувати законну мету за допомогою засобів, які є пропорційними меті (Beuleger проти Італії (Рішення Великої Палати від 05.01.2000, заява № 33202/96, параграф 107). При цьому має бути розумне співвідношення між засобами та метою, що досягається, – так званий «справедливий баланс» між інтересом суспільства та вимогами щодо захисту фундаментальних прав особи (серед інших, рішення у справі Edwards проти Мальти від 24.10.2006, заява № 17647/04, параграф 69).

Право власності не є абсолютним, оскільки держава може вимагати від суб'єктів дотримуватися певних зобов'язань. У разі, якщо особи своїми діями створюють суттєву загрозу національній безпеці, інтересам громадян країни, наприклад, через фінансування чи підтримку війни проти цієї країни, держава може вжити заходів на припинення чи попередження таких дій.

При застосуванні такої санкції як стягнення активів у дохід держави суд повинен враховувати співмірність її застосування зі шкодою, що завдана інтересам суспільства діями відповідача.

У постанові Великої Палати Верховного Суду від 07.04.2020 у справі № 916/2791/13 сформована наступна правова позиція: втручання у право власності, навіть якщо воно здійснюється згідно із законом і з легітимною метою, буде розглядатися як порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції, якщо не буде встановлений справедливий баланс між інтересами суспільства, пов'язаними із цим втручанням, й інтересами особи, яка зазнає втручання в її право власності. Отже, має існувати розумне співвідношення (пропорційність) між метою, досягнення якої передбачається, та засобами, які використовуються для її досягнення (пункт 6.43 Постанови).

Оцінюючи пропорційність втручання у право на вільне володіння, суд, у першу чергу, враховує, що захід у виді стягнення дохід держави є винятковим заходом, обумовленим гостротою становища та необхідністю досягнення цілей – захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичної діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави, в умовах правового режиму воєнного стану.

Застосування вказаних заходів відповідає критерію «необхідності у демократичному суспільстві», оскільки у їх запровадженні, з огляду на визнані факти військової агресії щодо України, існує нагальна потреба.

Таке втручання має легітимну мету – забезпечити контроль за активами особи, яка несе або може нести потенційну загрозу національним інтересам України, її суверенітету та

територіальній цілісності; зупинити агресивні дії РФ; припинити підтримку її нинішнього політичного режиму шляхом удару по фінансовим можливостям «прихильників» такої політики; забезпечити здійснення швидкого та ефективного відшкодування збитків, завданих жертвам агресії за рахунок коштів, отриманих від конфіскації.

У цьому випадку суд враховує співмірність застосування санкції у виді стягнення активів в дохід держави із шкодою, що завдана інтересам суспільства діями Цєкова С.П.

Під час розгляду справи суд встановив, що Цєков С.П. свідомо та добровільно сприяв та продовжує сприяти збройній агресії РФ проти України, анексії територій, розповсюдженню російської пропаганди.

Ці дії перебувають у причинному зв'язку із порушенням фундаментальних прав та інтересів людини і суспільства в цілому. Такі дії призвели до окупації частини території України, великої кількості загиблих як серед цивільного населення, так і серед військових, знищення цілих населених пунктів, житлових кварталів, об'єктів критичної інфраструктури, знищення історико-культурних пам'яток України, економічної нестабільності України, зменшення рівня життя населення, погіршення економічної, інвестиційної та туристичної «привабливості» України, масовому викраденню та вивезенню дітей з тимчасово окупованих територій, геноциду українського народу, поставили під загрозу існування України як незалежної держави.

У контексті викладеного суд враховує інформацію, яка публікується Управлінням Верховного комісара ООН з прав людини щодо втрат серед цивільних осіб після початку вторгнення російської федерації на територію України. Ці відомості є загальновідомими, широко освітленими у ЗМІ, не потребують доказування в силу частини третьої статті 78 КАС України.

На офіційному веб-сайті ООН опубліковано таку інформацію: станом на 15 травня 2023 року зафіксовано 8 836 випадків загибелі та 14 985 поранень цивільних осіб, серед них 521 випадок загибелі дітей та 1 028 випадків їх поранення.

УВКПЛ ООН вважає, що реальна кількість втрат серед цивільних осіб значно вища, оскільки отримання інформації з деяких місць, де тривають інтенсивні бойові дії, відбувається з затримкою, та багато повідомлень із місць, звідки надходить інформація про втрати серед цивільного населення, все ще потребують підтвердження.

Вказане зумовлює відповідне реагування з боку держави шляхом використання правового механізму у виді стягнення в дохід держави активів відповідача, які знаходяться на території України.

За встановлених обставин відсутні підстави припускати порушення справедливого балансу між інтересами суспільства у припиненні агресії та втручанням у право власності, метою якого є сприяння припиненню цієї невинуватеної агресії.

Таким чином суд дійшов висновку про пропорційність таких обмежувальних заходів, як стягнення активів, що належать відповідачу, а також третім особам, щодо яких відповідач прямо та опосередковано може вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, що передбачено пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції», оскільки таке позбавлення права власності здійснюється виключно в інтересах суспільства, з врахуванням публічного інтересу.

5. Висновки суду

Згідно з частиною сьомою статті 283-1 КАС України за результатами розгляду позовної заяви Вищий антикорупційний суд ухвалює одне з таких рішень:

- про застосування до фізичної або юридичної особи санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції»;
- про відмову у задоволенні позову.

Суд ухвалює рішення на користь тієї сторони, сукупність доказів якої є більш переконливою порівняно із сукупністю доказів іншої сторони (частина шоста статті 283-1 КАС

України).

Згідно з правовою позицією, наведеною у постанові Верховного Суду від 29.08.2018 у справі № 910/23428/17, при оцінці достатності доказів діють спеціальні правила – стандарти доказування, якими має керуватися суд при вирішенні справи. Стандарти доказування є важливими елементом змагальності процесу. Якщо сторона не подала достатньо доказів для підтвердження певної обставини, то суд робить висновок про її недоведеність.

Під час судового розгляду суд на підставі доказів, наданих позивачем, дійшов висновку про наявність підстав, передбачених абзацом четвертим частини першої статті 5-1 Закону України «Про санкції», для застосування до Цєкова С.П. санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції».

За таких обставин суд, оцінивши надані докази, дійшов висновку про обґрунтованість позовних вимог Міністерства юстиції України в частині стягнення в дохід держави активів, що належать безпосередньо Цєкову С.П., а також активів, що зареєстровані за його дружиною Ланіною О.Є.

Водночас під час судового розгляду суд не встановив обставин, які б вказували на те, що Цєков С.П. прямо чи опосередковано вчиняє дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження щодо активів, що зареєстровані за Цєковим С.С. Тому відсутні підстави для задоволення позову Міністерства юстиції України щодо стягнення в дохід держави активів, зареєстрованих за цією особою.

Також суд зазначає про таке. Основною метою накладення санкцій є запобігання вчиненню порушень інтересів, безпеки, суверенітету та територіальної цілісності України, відновлення порушених прав та свобод громадян України, суспільства та держави.

На думку суду, стягнення в дохід держави автомобілю 1998 року випуску, який перебуває на тимчасово окупованій території, за відсутності відомостей про його реальний стан, з урахуванням його подальшого зносу не сприятиме досягненню задекларованої Законом мети застосування санкцій.

6. Щодо розподілу судових витрат

Питання розподілу судових витрат врегульоване статтею 139 КАС України.

Згідно з частиною другою статті 139 КАС України при задоволенні позову суб'єкта владних повноважень з відповідача стягуються виключно судові витрати суб'єкта владних повноважень, пов'язані із залученням свідків та проведенням експертиз.

При частковому задоволенні позову судові витрати покладаються на обидві сторони пропорційно до розміру задоволених позовних вимог. При цьому суд не включає до складу судових витрат, які підлягають розподілу між сторонами, витрати суб'єкта владних повноважень на правничу допомогу адвоката та сплату судового збору (частина третя статті 139 КАС України).

За положеннями частини одинадцятої статті 139 КАС України судові витрати третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, стягуються на її користь зі сторони, визначеної відповідно до вимог цієї статті, залежно від того, заперечувала чи підтримувала така особа заявлені позовні вимоги.

Позивач, відповідач та треті особи не надали суду доказів понесення судових витрат. Позивач на підставі пункту 25 частини першої статті 5 Закону України «Про судовий збір» звільнений від сплати судового збору.

За таких умов відсутні підстави для розподілу судових витрат.

7. Щодо звернення судового рішення до виконання

Згідно з пунктом 6 частини першої статті 244 КАС України при ухваленні рішення суд серед іншого вирішує чи є підстави допустити негайне виконання рішення.

Перелік рішень, які виконуються негайно, наведений у статті 371 КАС України. Рішення у справі про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону

України «Про санкції», не належить до судових рішень, які виконуються негайно. Тому суд не знаходить підстав для допущення негайного виконання рішення.

За положеннями частини третьої статті 5-1 Закону України «Про санкції» рішення суду про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції», в день набрання ним законної сили надсилається Кабінету Міністрів України для визначення суб'єкта, порядку та способу його виконання.

Згідно з частинами першою та другою статті 372 КАС України у разі необхідності спосіб, строки і порядок виконання можуть бути визначені у самому судовому рішенні. Так само на відповідних суб'єктів владних повноважень можуть бути покладені обов'язки щодо забезпечення виконання рішення. Судове рішення, яке набрало законної сили, є підставою для його виконання.

З огляду на особливості цієї категорії справ суд вважає, що рішення про застосування санкції звертається Вищим антикорупційним судом до виконання в день набрання ним законної сили шляхом направлення Кабінету Міністрів України.

8. Щодо заходів забезпечення позову

Заходи забезпечення позову у цій адміністративній справі не застосовувалися.

Керуючись статтями 243-246, 255, 268-272, 283-1 Кодексу адміністративного судочинства України, статтями 4, 5, 5-1 Закону України «Про санкції», суд

ВИРІШИВ:

1. Позовну заяву Міністерства юстиції України до Цекова Сергія Павловича, треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача: Ланіна Ольга Євгенівна, Цеков Євген Сергійович, Гусарова Ірина Прохорівна, задовольнити частково.

2. Застосувати до Цекова Сергія Павловича санкцію, передбачену пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції».

3. Стягнути у дохід держави активи:

3.1. гараж загальною площею 21,7 кв. м, технічний опис майна: гараж № 13, адреса нерухомого майна: Автономна Республіка Крим, реєстраційний номер майна _____ ;

3.2. квартиру загальною площею 95,7 кв м, житлова площа 68,1 кв м, опис: житлова кімната № 2-1, санвузол № 2-2 та кухня № 2-3, адреса нерухомого майна: Автономна Республіка Крим, _____ реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна _____ ;

3.3. 1/2 (одну другу частину) житлового будинку з господарсько-побутовими будівлями загальною площею 57,3 кв м, житлова площа 36,4 кв м, площа земельної ділянки 593 кв м, адреса нерухомого майна: Автономна Республіка Крим, _____ реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна _____ ;

3.4. житловий будинок з надвірними побудовами загальною площею 58 кв м, житлова площа 38,4 кв м, площа земельної ділянки: 1 138 кв м, адреса нерухомого майна: Автономна Республіка Крим, _____ , реєстраційний номер майна: _____

4. В іншій частині позову відмовити.

5. Копію рішення не пізніше наступного дня після ухвалення надіслати позивачу та особі, щодо якої ставилося питання про застосування санкції, та опублікувати на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду (<https://hcac.court.gov.ua/>).

6. Рішення суду в день набрання ним законної сили надіслати Кабінету Міністрів України для визначення суб'єкта, порядку та способу його виконання.

7. Рішення набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги, рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної

скарги, відмови у відкритті чи закритті апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Апеляційна скарга на рішення може бути подана до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду протягом п'яти днів з дня його проголошення. Особи, які не були присутні при проголошенні зазначеного рішення, мають право його оскаржити протягом п'яти днів із дня публікації рішення на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

8. Відомості про сторони та інших учасників справи:

Позивач: Міністерство юстиції України, місцезнаходження: 01001, м. Київ, вул. Архітектора Городецького, 13, ідентифікаційний код юридичної особи 00015622.

Відповідач: Цеків Сергій Павлович, року народження, місце проживання: Автономна Республіка Крим, м. Ялта, , ІНО , РНОКПП

Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача:

Ланіна Ольга Євгенівна, місце проживання: Автономна Республіка Крим, м. Ялта, РНОКПП ;

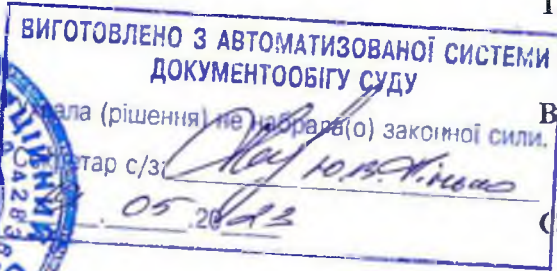
Цеків Євген Сергійович, місце проживання: Автономна Республіка Крим, Сімферопольський р-н, , РНОКПП ;

Гусарова Ірина Прохорівна, місце проживання: Автономна Республіка Крим, , РНОКПП

9. Судове рішення проголошено 19 травня 2023 року.

Головуючий суддя

Т.Р. Хамзін

В.В. Михайленко

С.М. Мойсак

